

REMISSYTTRANDE

2015-06-04

FRA beteckning
13 920:3218/15:2Näringsdepartementet
Enheten för it-politik
103 33 StockholmEr handläggare
Susanna MattsonErt datum
2015-03-06Er beteckning
N2015/2228/ITPFRA handläggare
Kári Ólafsson

FRA föreg. datum

FRA föreg. beteckning

**Remiss av promemorian Billigare utbyggnad av bredbandsnät
(N2015/2228/ITP)****1 Synpunkter på förslagen i promemorian**

Försvarets radioanstalt (FRA) har – från de utgångspunkter myndigheten har att beakta – följande synpunkter på promemorian Billigare utbyggnad av bredbandsnät.

FRA:s synpunkter följer promemorians disposition.

1.1 Förslag till lag om åtgärder för billigare utbyggnad av bredbandsnät

Bestämmelser om att neka tillträde till fysisk infrastruktur samt att begränsa information och tillträde till undersökning finns i 2 kap. 1 § andra stycket respektive 4 kap. 7 § i den föreslagna lagen. Trots att båda bestämmelserna reglerar undantag från nätinnehavarnas skyldigheter enligt lagen är de utformade på olika sätt. Vidare är bestämmelserna utformade på så sätt att nätinnehavarna får tillämpa undantagen när vissa angivna villkor är uppfyllda.

Det vore önskvärt om undantagen i lagförslaget hade en mer enhetlig utformning. Bestämmelserna borde även formuleras så att undantagen ska tillämpas om åtgärderna som nätinnehavare är skyldiga att genomföra skulle kunna antas skada landets försvar eller på annat sätt vållar fara för rikets säkerhet (jfr. 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen [2009:400]).

5.5 Definitioner

FRA instämmer i bedömningen att myndigheten inte tillhandahåller allmänna kommunikationsnät eller en infrastruktur avsedd för tillhandahållande av en sådan tjänst som anges i definitionen av nätinnehavare. FRA är således inte en nätinnehavare och kommer inte att omfattas av den föreslagna lagen om åtgärder för billigare utbyggnad av bredbandsnät.

8 Information och öppenhet

I den del av promemorian som informationspunkten (härefter databasen) behandlas saknas ett informationssäkerhetsperspektiv. Informationssäkerhet handlar om att skydda hela samhället och dess välbefinnande.¹ Enligt FRA är den föreslagna lagstiftningen ett exempel på där öppenhet och informationssäkerhet måste vägas mot varandra.

Samhällets ökande beroende av informations- och kommunikationsteknik leder till ökad sårbarhet. IT-angrepp kan exempelvis leda till förlust av känslig information eller bristande riktighet hos och tillgänglighet till viktiga elektroniska tjänster. Vidare kan kritiska delar av infrastrukturen utsättas för manipulerande, störande eller förstörande attacker. En god informationssäkerhet och en fungerande informationssäkerhetsprocess är således en kritisk komponent som måste beaktas vid skapande av databaser oavsett om uppgifterna i den hanteras publikt eller inte. Arbetet med informationssäkerhet vid skapandet av databasen bör utgå från hur skyddsvärda uppgifterna är samt den hotbild som föreligger.

Innan det avgörs hur bestämmelserna om databasen lämpligast utformas är det därför viktigt att bedöma hur känsliga uppgifterna som ska samlas i den är. I sådana överväganden bör hänsyn tas till såväl de enskilda uppgifterna som den samlade uppgiftsmängden. Sammanförandet av i sig okänsliga uppgifter i en databas kan innebära att den samlade bilden som erhålls innebär en högre grad av känslighet än de enskilda uppgifterna ger.

Förslaget i promemorian innebär att uppgifter om Sveriges fysiska infrastruktur samt bygg- och anläggningsprojekt kommer att finnas samlade i en databas. Förslaget i denna del går utöver vad som krävs enligt direktivet, se promemorian s. 57. Även med beak-

¹ Informationssäkerhet – trender 2015 s. 15 f. Rapporten är gemensamt framtagen av Försvarsmakten, Försvarets radioanstalt, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap samt dåvarande Rikskriminalpolisen.

FRA

tande av att nätinnehavare får begränsa tillgång till information om det är nödvändigt med hänvisning till bl.a. totalförsvaret eller Sveriges säkerhet i övrigt är det troligt att databasen kommer att ge en omfattande bild av Sveriges fysiska infrastruktur och bygg- och anläggningsprojekt. Överväganden saknas om huruvida uppgifterna i databasen kommer vara känsliga, t.ex. om de kommer vara av strategiskt värde och kommer kunna användas för att störa eller skada svensk telekommunikation.

En annan aspekt som inte belysts tillräckligt är vilka aktörer som kommer att få tillgång till databasen. Uppgifterna som ska samlas i databasen bör enligt promemorian vara sökbara för bredbandsutbyggare. Vidare utesluts inte att även andra intressenter kan få tillgång till informationen i databasen. Utländska intressen kan därmed enligt förslaget komma att få tillgång till uppgifterna i databasen och på så sätt få en samlad bild av Sveriges fysiska infrastruktur och bygg- och anläggningsprojekt. FRA saknar en analys över vilka konsekvenser detta kan föra med sig ur säkerhetsskyddsperspektiv.

Beroende på hur känslig informationen bedöms vara kan det ifrågasättas om det är lämpligt att databasen får den utformningen som beskrivs i förslaget. Det kan av samma skäl ifrågasättas om det är lämpligt att databasen görs sökbar. Vidare kan det finnas skäl att se över vilka som bör få tillgång till den.

FRA anser att det behövs ytterligare överväganden i dessa delar.

Oavsett hur lagen utformas bör den myndighet som får i uppdrag att ta fram och förvalta databasen i ett tidigt skede fokusera på informationssäkerhetsfrågor.

2 Allmänt om FRA

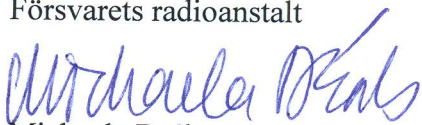
FRA är en myndighet inom svensk underrättelsetjänst som bl.a. bedriver signalspaning enligt lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet. Verksamheten, som inriktas av regeringen, Regeringskansliet, Försvarsmakten, Säkerhetspolisen och Nationella operativa avdelningen inom Polismyndigheten, får endast avse utländska förhållanden.

FRA ska, utöver signalspaningsuppdraget, ha hög teknisk kompetens inom informationssäkerhetsområdet och ska kunna stödja sådana statliga myndigheter och statligt ägda bolag som hanterar information som bedöms vara känslig från sårbarhetssynpunkt eller i ett säkerhets- eller försvarspolitiskt avseende. FRA ska även stödja vid nationella kriser med IT-inslag.

FRA

I detta ärende har ställföreträdande chefsjurist Michaela Dráb beslutat. I den slutliga handläggningen har också deltagit planeringschef Johan Dahlstedt, avdelningschef Mats Nordqvist, avdelningschef Daniel Witschard, stabschef Theres Hagberg samt jurist Kári Ólafsson, föredragande.

Försvarets radioanstalt

Michaela Dráb

Kári Ólafsson

Sändlista

Extern

Näringsdepartementet
Försvarsdepartementet

Internt FRA

GD
ÖD
Chefsjuristen
C PLAN
C Sigund
C Cyber
C T
C V
C INFO
C SÄK